

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

Fakultet
elektrotehnike i
računarstva

Diplomski studij

**Informacijska i
komunikacijska tehnologija:**

Telekomunikacije i informatika

Računarstvo:

Programsko inženjerstvo i
informacijski sustavi

Računarska znanost

Raspodijeljeni sustavi

5. Formalni model raspodijeljenog sustava i primjeri raspodijeljenih algoritama

Ak. god. 2020./2021.

Creative Commons

- slobodno smijete:

- **dijeliti** — umnožavati, distribuirati i javnosti priopćavati djelo
- **prerađivati** djelo

- pod sljedećim uvjetima:

- **imenovanje:** morate priznati i označiti autorstvo djela na način kako je specificirao autor ili davatelj licence (ali ne način koji bi sugerirao da Vi ili Vaše korištenje njegova djela imate njegovu izravnu podršku).
- **nekomercijalno:** ovo djelo ne smijete koristiti u komercijalne svrhe.
- **dijeli pod istim uvjetima:** ako ovo djelo izmijenite, preoblikujete ili stvarate koristeći ga, preradu možete distribuirati samo pod licencom koja je ista ili slična ovoj.

U slučaju daljnjeg korištenja ili distribuiranja morate drugima jasno dati do znanja licencne uvjete ovog djela.

Od svakog od gornjih uvjeta moguće je odstupiti, ako dobijete dopuštenje nositelja autorskog prava.

Ništa u ovoj licenci ne narušava ili ograničava autorova moralna prava.

Tekst licence preuzet je s <http://creativecommons.org/>

Raspodijeljeni (distribuirani) algoritam

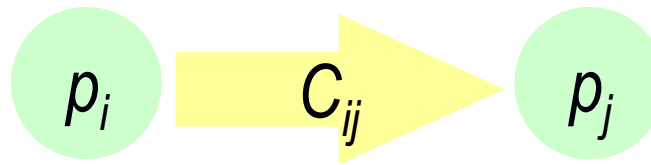
- Algoritam koji se izvodi u raspodijeljenoj okolini, uključuje procese koji komuniciraju razmjenom poruka
- Izvodi se na većem broju računala povezanih mrežom, nije jednostavno odrediti početak i kraj izvođenja algoritma, koliko procesa izvodi raspodijeljeni algoritam, globalno stanje sustava
- Treba biti otporan na ispade procesa jer je to djelomični ispad sustava
- Komunikacija složenost: brojimo poruke koje se generiraju tijekom izvođenja algoritma

Sadržaj predavanja

- Osnovni model raspodijeljenog sustava
- Model raspodijeljenog izvođenja
- Uzročna ovisnost događaja
- Globalno stanje raspodijeljenog sustava
- Sinkroni model raspodijeljenog sustava
- Asinkroni model raspodijeljenog sustava

Osnovni model raspodijeljenog sustava

- skup autonomnih procesa $p_1, p_2, \dots, p_n$
- C_{ij} – kanal koji povezuje procese p_i i p_j
- m_{ij} – poruka od p_i za p_j

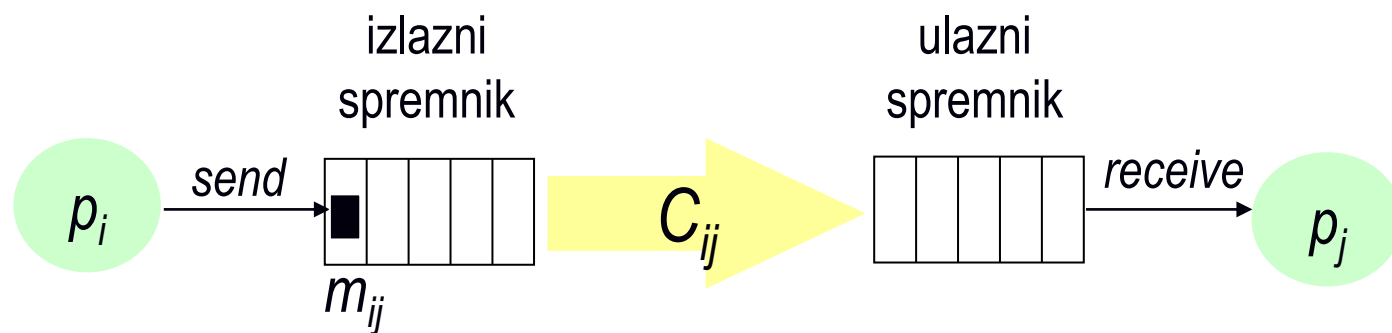

Svojstva

- Izvođenje procesa i prijenos poruka su asinkroni
- Procesi ne dijele zajednički memorijski prostor
- Pri komunikaciji procesa neminovno se javlja kašnjenje
- Procesi ne koriste jedinstveni globalni sat

Komunikacija procesa

- procesi međusobno komuniciraju razmjenom poruka (*message passing*) preko komunikacijskog medija (komunikacijske mreže)

- procesi koriste operatore *send* i *receive*
- send*: pohranjuje poruku u izlazni spremnik i priprema za prijenos preko kanala
- receive*: čita poruku iz dolaznog spremnika i prosljeđuje procesu

Model raspodijeljenog izvođenja

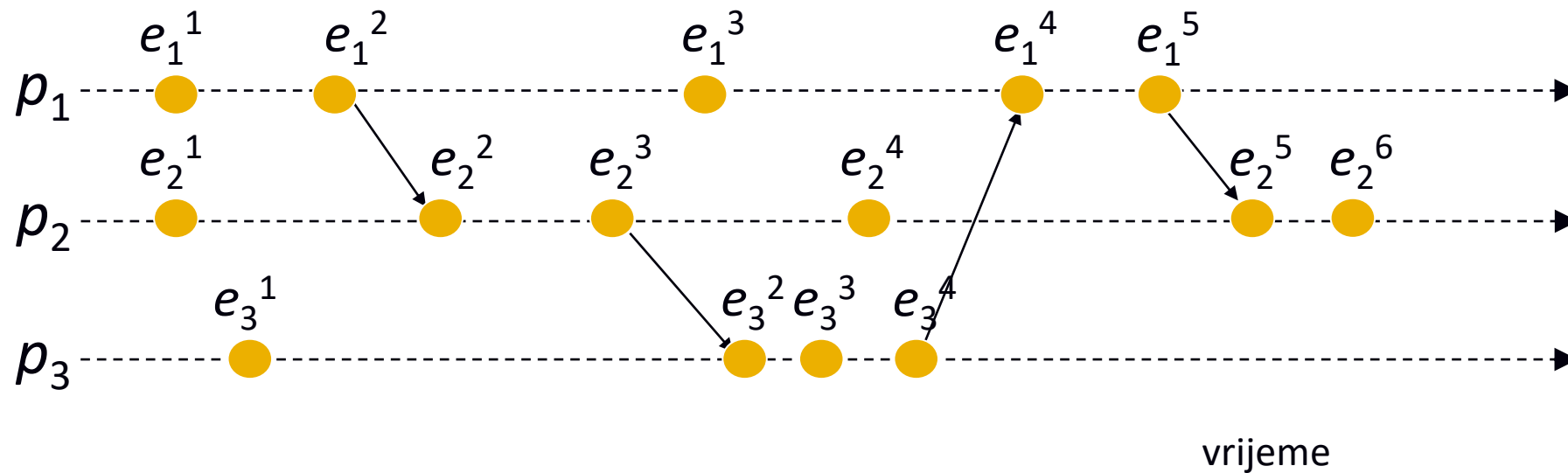
- Izvođenje procesa: slijedno izvođenje akcija procesa
- Akcije se modeliraju sljedećim događajima:
  - unutarnji događaj
  - slanje poruke
  - primanje poruke
- Događaj mijenja stanje procesa i komunikacijskog kanala
- Slijed događaja na procesu p_i :

$$e_i^1, e_i^2, e_i^3, \dots, e_i^x$$

$(e_i^2 \text{ se dogodio prije } e_i^3)$

Primjer raspodijeljenog izvođenja

Uzročna ovisnost događaja (1)

- Uzročna relacija ovisnosti događaja (oznaka: $\rightarrow$)
  - izražava uzročnu ovisnost između dva događaja tijekom raspodijeljenog izvođenja, uzročnost može biti **direktna ili** tranzitivna
- $e_i^x \rightarrow e_i^y$
  - događaj e_i^x je izvršen na procesu p_i prije događaja e_i^y te su oni uzročno povezani (e_i^x se nužno dogodio prije e_i^y)
- $send(m) \rightarrow_{msg} receive(m)$
  - uzročna ovisnost vezana uz slanje i primanje poruke, da bi poruka bila primljena, mora prethodno nužno biti poslana na kanal
- $e_i^x \rightarrow e_k^z \wedge e_k^z \rightarrow e_j^y \Rightarrow e_i^x \rightarrow e_j^y$
  - primjer tranzitivne uzročnosti događaja izvršenih na 3 različita procesa

Uzročna ovisnost događaja (2)

- Kada su 2 događaja uzročno ovisna?

$$e_i^x \rightarrow e_j^y \Leftrightarrow \begin{cases} e_i^x \rightarrow e_j^y, (i = j) \wedge (x < y) & \text{slijedni događaji na istom procesu} \\ e_i^x \rightarrow_{msg} e_j^y & \text{slanje i primanje poruke } msg \\ e_i^x \rightarrow e_k^z \wedge e_k^z \rightarrow e_j^y & \text{tranzitivna uzročnost} \end{cases}$$

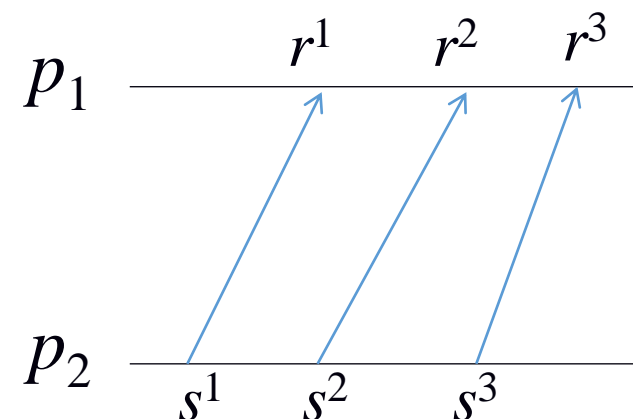
Uzročna neovisnost događaja

- Uzročna relacija neovisnosti dvaju događaja (oznaka: $\nrightarrow$)
  - označava neovisnost dvaju događaja tijekom raspodijeljenog izvođenja
- $e_i \nrightarrow e_j$
  - događaj e_j nije ovisan o događaju e_i
- Vrijede sljedeća pravila
  1. za 2 događaja e_i i e_j , $e_i \nrightarrow e_j \nRightarrow e_j \nrightarrow e_i$
  2. za 2 događaja e_i i e_j , $e_i \rightarrow e_j \Rightarrow e_j \nrightarrow e_i$
  3. ako za 2 događaja e_i i e_j , vrijedi $e_i \nrightarrow e_j$ i $e_j \nrightarrow e_i$, onda su e_i i e_j konkurenti događaji i to možemo napisati na sljedeći način $e_i \parallel e_j$

Model komunikacijskog kanala (1/3)

FIFO (first-in, first-out)

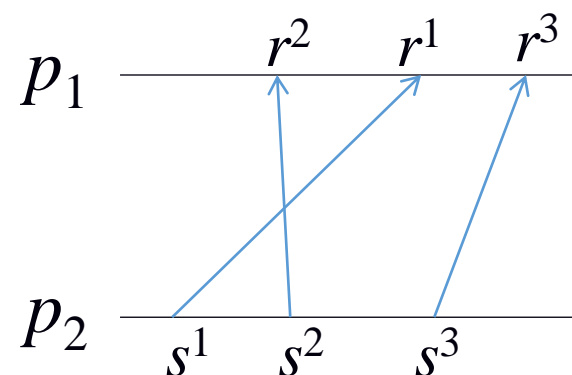
- kanal čuva **slijednost poruka**, ponaša se kao rep

FIFO

non-FIFO

- kanal **ne čuva slijednost** poruka, ponaša se kao skup

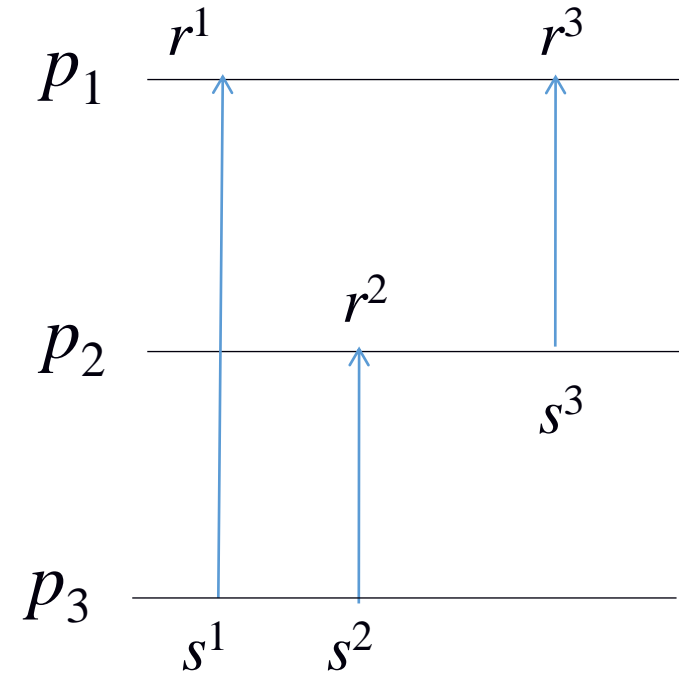

non-FIFO

Model komunikacijskog kanala (2/3)

sinkrona slijednost

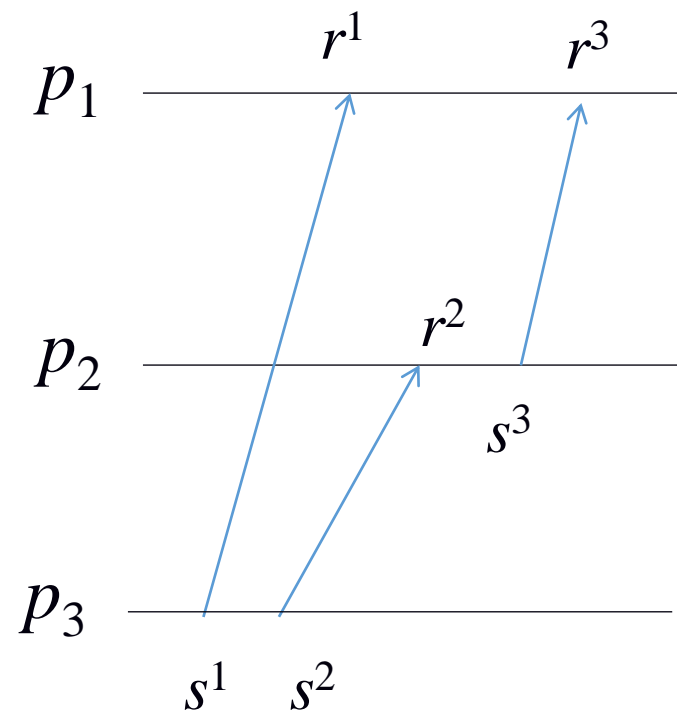
- slanje i primanje poruke događa se istovremeno

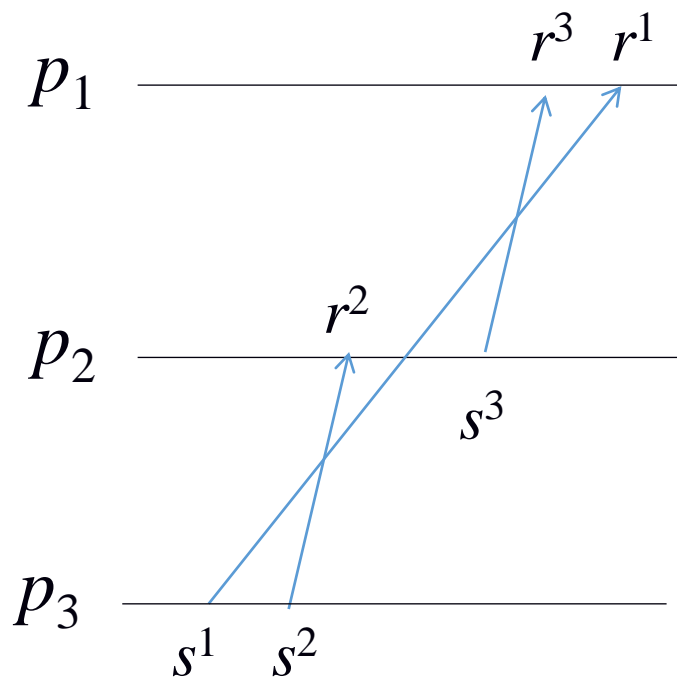
Model komunikacijskog kanala (3/3)

uzročna slijednost (*causal ordering*, CO)

- osigurava da uzročno povezani događaji slanja dviju poruka **istom primatelju rezultiraju** primanjem u slijedu kojim su poslani

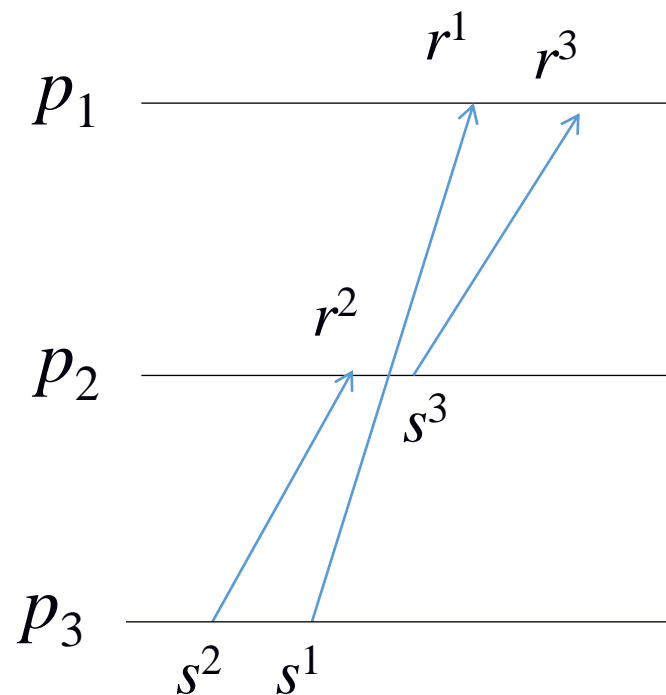

Primjer izvođenja non-CO i CO

non-CO

$s^1 \rightarrow s^3$, jer na p_1 imamo $r^1 \rightarrow r^3$

CO

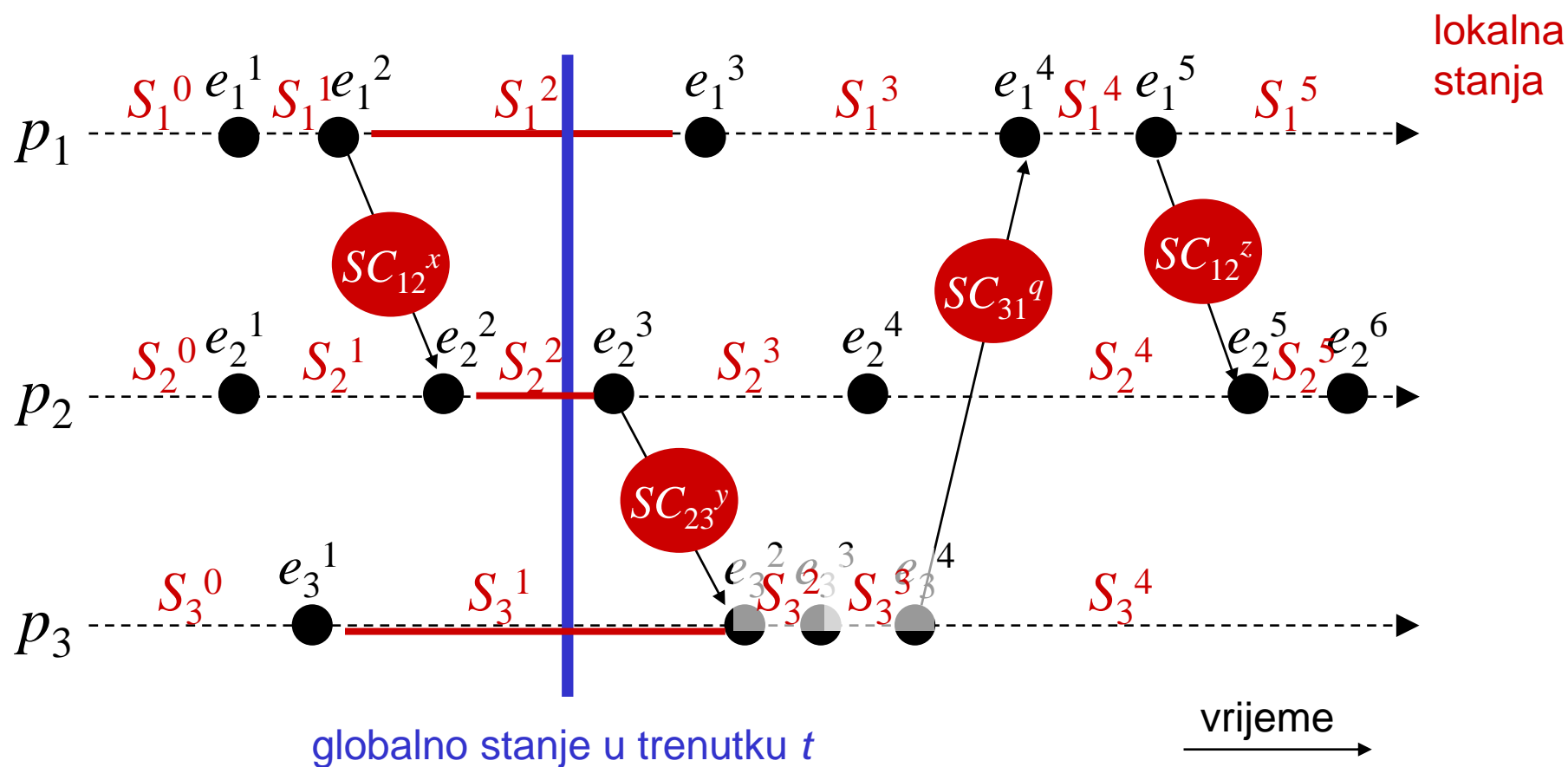
$s^2 \rightarrow s^1$, $s^2 \rightarrow s^3$ ali odredišta poruka se razlikuju, a kada analiziramo r^1 i r^3 , poruke slanja s^1 i s^3 su neovisne pa je njihov redoslijed irelevantan

Globalno stanje raspodijeljenog sustava

- Određeno lokanim stanjima procesa i kanala
- Stanje procesa određeno je stanjem lokalne memorije i izvođenjem unutarnjih događaja
- Stanje kanala određeno je skupom primljenih i poslanih poruka
- Izvođenje događaja mijenja lokano stanje procesa/kanala te istovremeno i globalno stanje raspodijeljenog sustava

Primjer lokalnog/globalnog stanja

$$GS(t) = \{S_1^2, S_2^2, S_3^1, SC_{12}^x, SC_{23}^y, SC_{31}^q\}$$

Proširenje osnovnog modela (sinkroni i asinkroni)

Sinkroni model

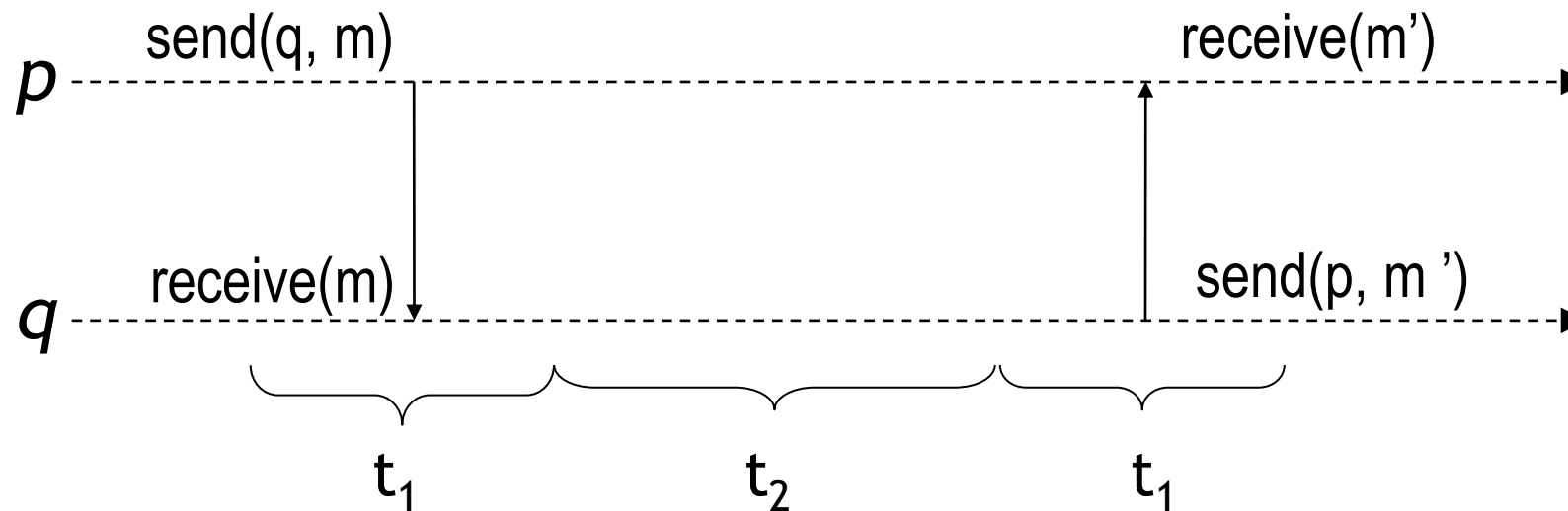
- pretpostavka: svi procesi raspodijeljenog sustava izvode događaje (tj. korake) istovremeno
- pojednostavljenje koje nije realno za raspodijeljene sustave, ali može biti korisno za njihovo razumijevanje i analizu

Asinkroni model

- pretpostavka: procesi izvode događaje u proizvoljnom slijedu
- postoji neodređenost vezana uz slijed događaja
- realna situacija

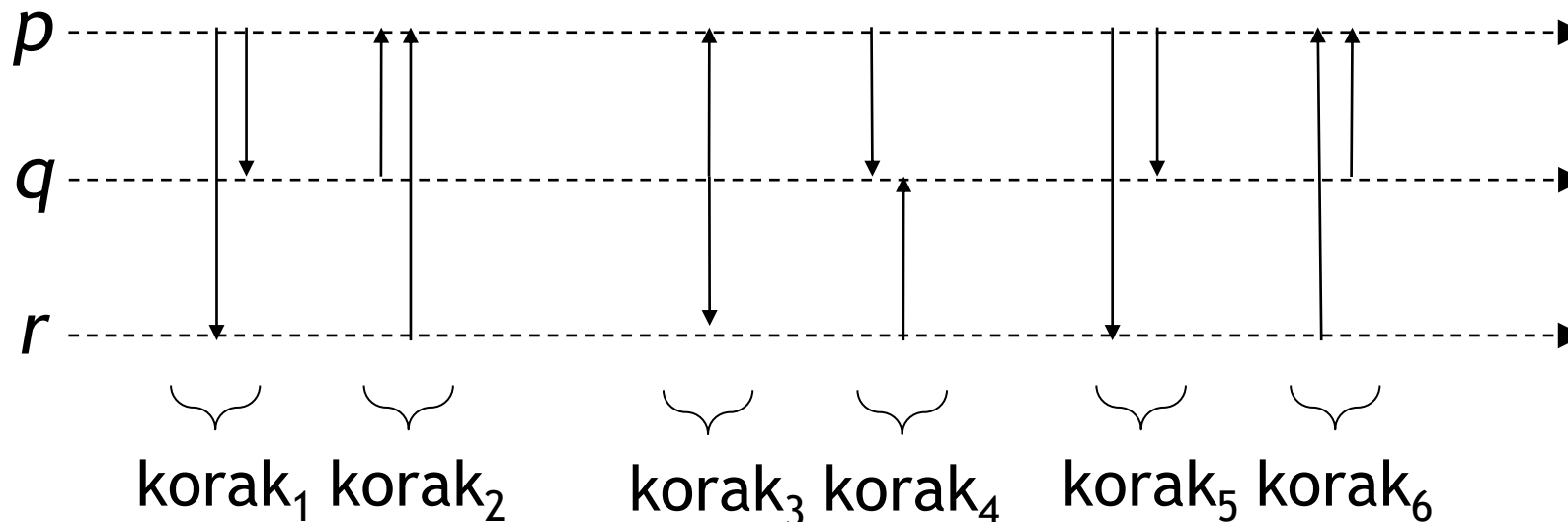
Sinkroni model

- Poznata je gornja vremenska granica za
  - trajanje **prijenosa poruke** kanalom (t_1) i izvođenje **prijelaza nekog** procesa (t_2)
- Pretpostavka
  - procesi imaju potpuno sinkronizirana lokalna vremena

Primjer sinkrone komunikacije

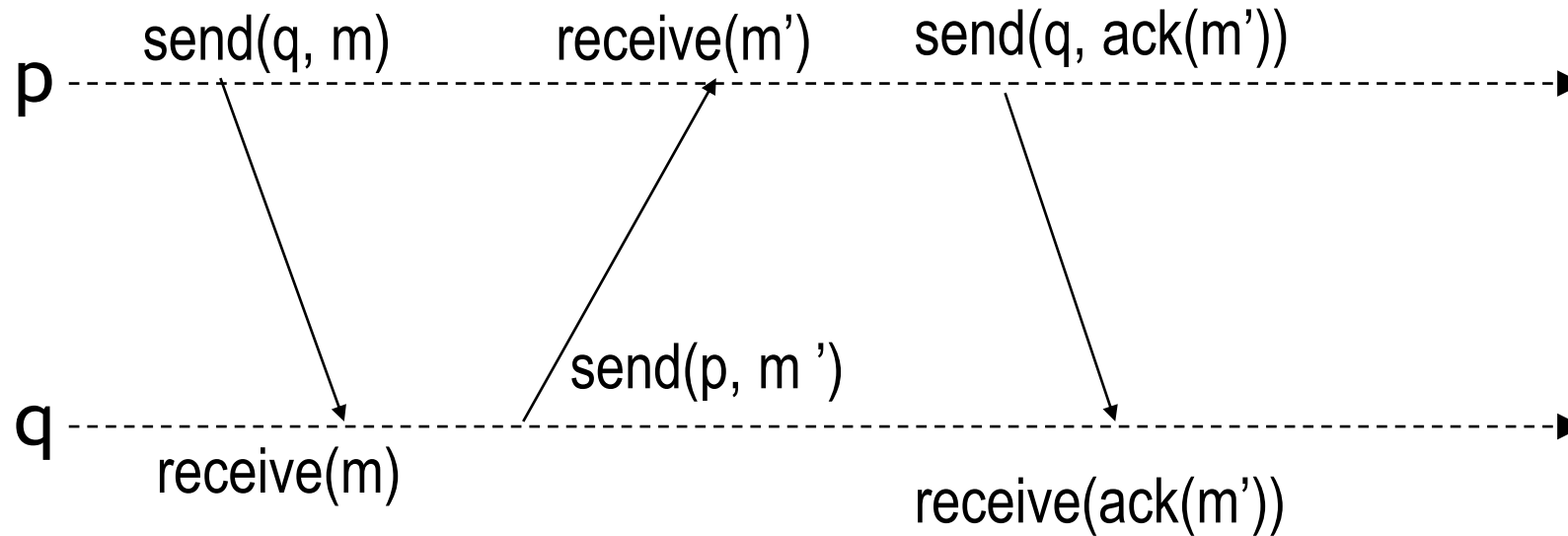
- izvođenje algoritma u sinkronom sustavu organizirano je u koracima
  - pošalji poruke procesima u sustavu
  - primi poruke od drugih procesa u sustavu
  - izvođenje prijelaza: promijeni stanje na temelju primljenih poruka

Asinkroni model

- Ne postoji gornja vremenska granica za
  - izvođenje prijelaza nekog procesa (no trajanje prijelaza je uvijek konačno)
  - trajanje prijenosa poruke kanalom
- Pretpostavka
  - procesi **nemaju** sinkronizirana lokalna vremena
- Realni slučaj koji ćemo najčešće razmatrati, znatno komplicira model i analizu distribuiranog algoritma raspodijeljenog sustava

Primjer asinkrone komunikacije

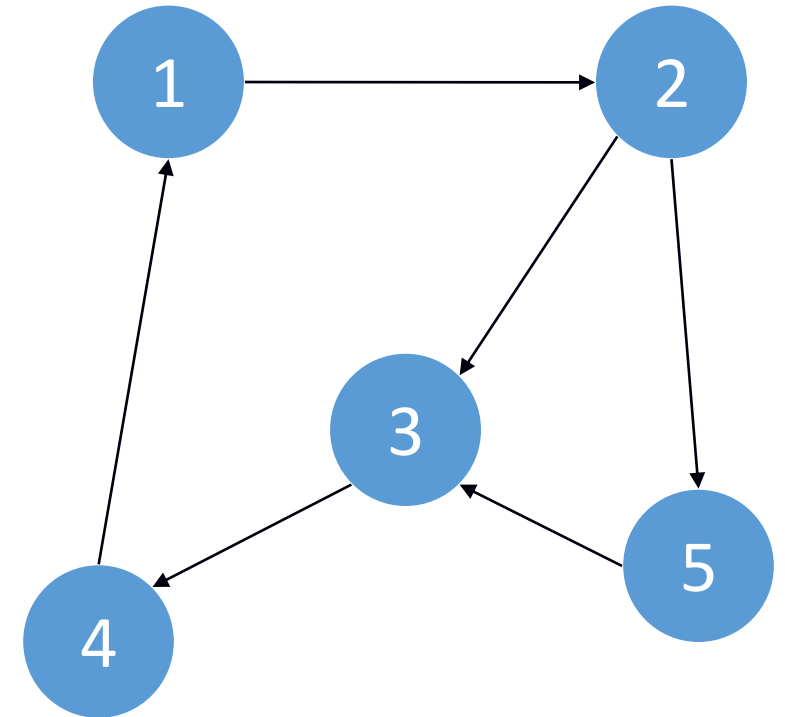
nepouzdana komunikacijski medij, potrebno je modelirati vjerojatnost gubitka poruke na kanalu

Sinkroni model raspodijeljenog sustava

Sinkroni model

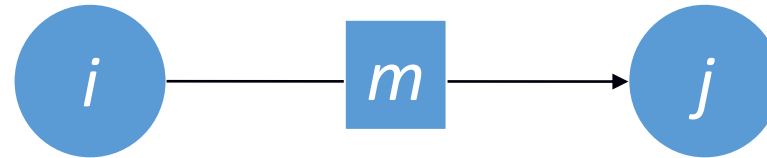
- usmjereni graf $G = (V, E)$
- $v_i \in V$, čvor modelira **proces**
- $e_j \in E$, grana modelira **kanal**
- M je skup poruka, *null* ako na kanalu nema poruka
- $out-nbrs_i$ – izlazni susjedi
- $in-nbrs_i$ – ulazni susjedi
- $distance(i, j)$ – **najkraći put** između i i j u G , ($i, j \in V$)
- $diameter(G)$ – **max distance**(i, j) za sve parove (i, j)

Model procesa

- svaki se proces vezan uz čvor $v_i \in V$ modelira kao uređena četvorka: $(states_i, start_i, msgs_i, trans_i)$
- $states_i$ – skup mogućih stanja procesa
- $start_i$ – skup početnih stanja
  - $start_i \subset states_i, start_i \neq \emptyset$
- $msgs_i$ – funkcija za generiranje poruka
  - određuje izlaznu poruku za svakog susjeda na temelju trenutnog stanja procesa
  - $states_i \times out-nbrs_i \rightarrow M_i \subset M \cup \{\text{null}\}$
- $trans_i$ – funkcija prijelaza, određuje sljedeće stanje na temelju trenutnog stanja i primljenih poruka od ulaznih susjeda

Model kanala

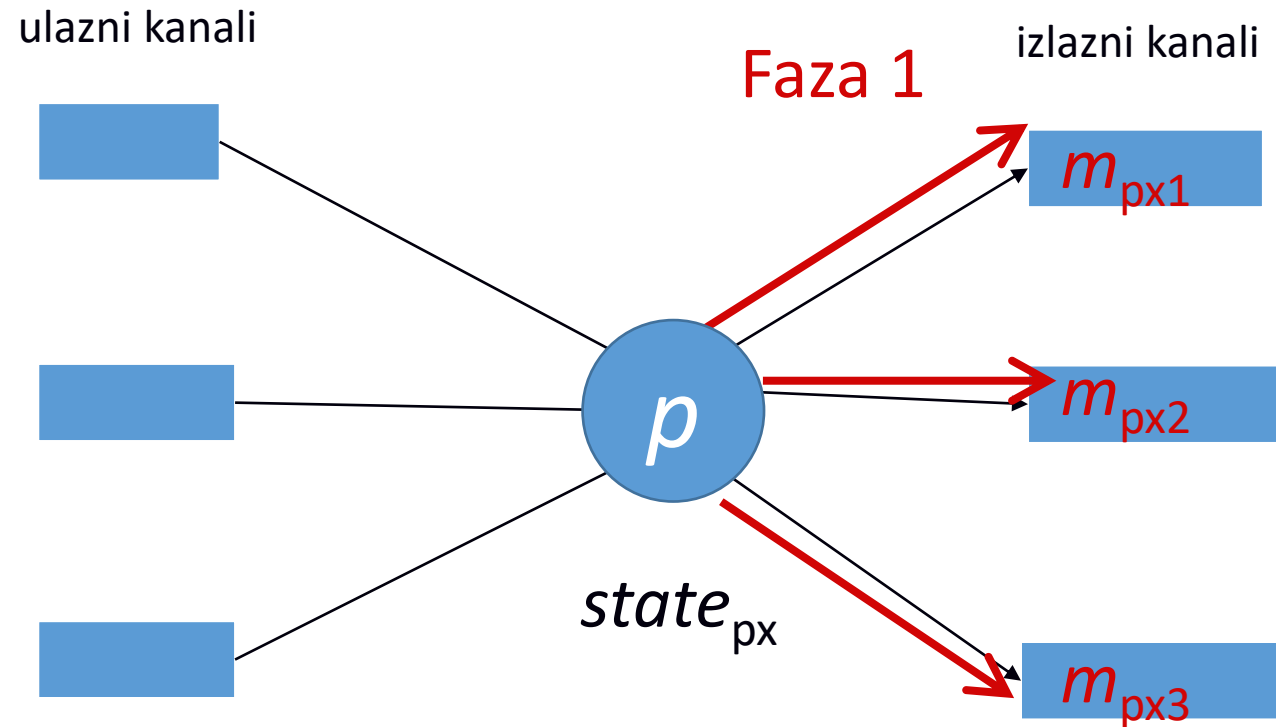

- modelira ga grana između para čvorova (i, j) iz G
- može primiti poruku m iz definiranog skupa poruka M ili $null$
- $null$ označava praznu poruku

Izvođenje sinkronog modela

- Algoritmi za sinkrone modele se izvode u **koracima** (*round*). Inicijalno su svi procesi u proizvoljnom početnom stanju i svi su kanali prazni. Nakon toga se izvode koraci.
- Korak se sastoji od 2 faze
  - **Faza 1**: Za svaki proces primijeni funkciju za generiranje poruka (*msg*), a na temelju trenutnog stanja. Generiraj poruke koje će biti poslane izlaznim susjedima i postavi te poruke na izlazne kanale.
  - **Faza 2**: Primijeni funkciju prijelaza (*trans*) koja će na temelju trenutnog stanja i primljenih poruka odrediti sljedeće stanje procesa. Briši sve poruke na kanalima.

Izvođenje (faza 1)

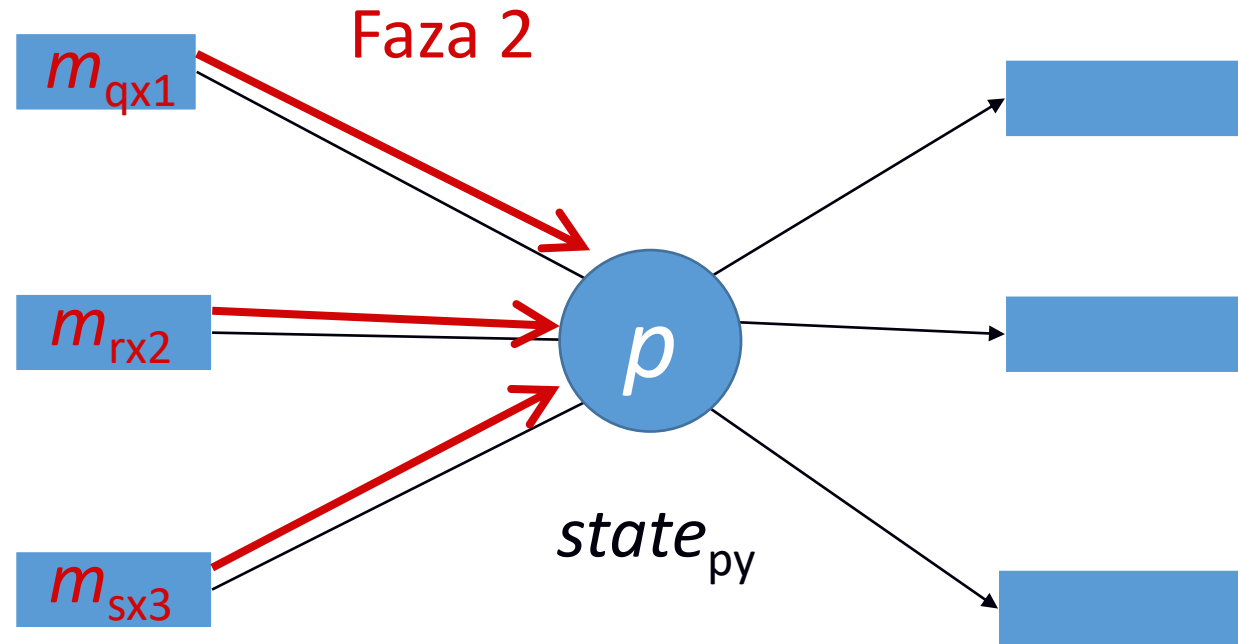

na temelju trenutnog stanja generiraj
poruke i postavi ih na izlazne kanale

Izvođenje (faza 2)

ulazni kanali

izlazni kanali

primijeni funkciju prijelaza koja na temelju
primljenih poruka određuje sljedeće stanje
procesa

Formalni model izvođenja

- Beskonačni slijed:

$$C_0, M_1, N_1, C_1, M_2, N_2, C_2, \dots$$

- C_k - stanje svih procesa nakon k koraka
- M_k – poslane poruke na svim kanalima nakon k koraka
- N_k – primljene poruke na svim kanalima nakon k koraka
- $M_k \neq N_k$ – ako dođe do ispada na nekom kanalu, inače je u sustavima bez gubitaka poruka $M_k = N_k$ za svaki k

Složenost sinkronog algoritma

- vremenska složenost
  - mjeri se brojem izvedenih koraka (*rounds, r*) koji dovodi do završnog stanja algoritma tj. do stanja u kome su svi procesi zaustavljeni ili kada se više ne proizvode novi izlazi
- komunikacijska složenost
  - mjeri se broj kreiranih i poslanih poruka na kanalima

(Pri određivanju mjere složenosti uvijek se analizira najgori mogući scenarij izvođenja algoritma!)

(Usporedite s mjerama složenosti algoritama, vremenska i prostorna)

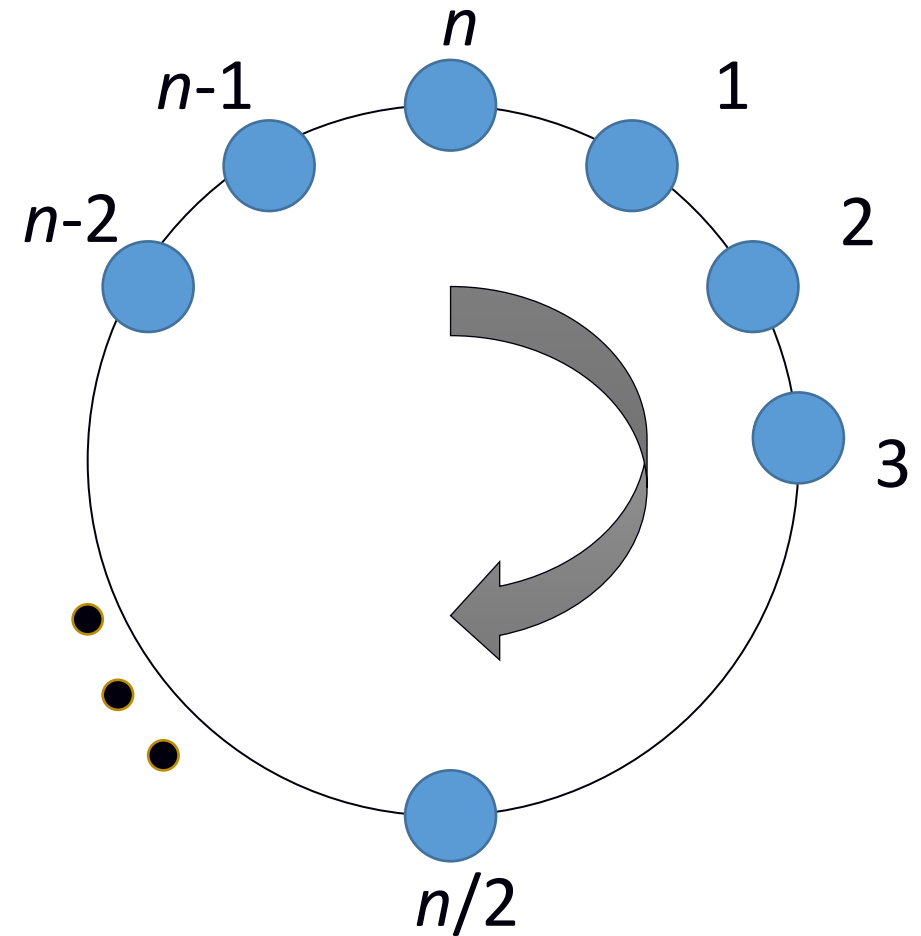

Primjeri sinkronog modela

Problem 1: Odabir vođe u sinkronom prstenu

Definicija problema

- Izabrati jedinstvenog “vođu” među procesima u mreži
- U bilo kojem koraku samo 1 proces može postati vođa i promijeniti status u *leader*
- Pretpostavka jednostavne mreže od n čvorova
  - *token ring*
  - svaki čvor je označen brojem od 1 do n

Dodatni zahtjevi

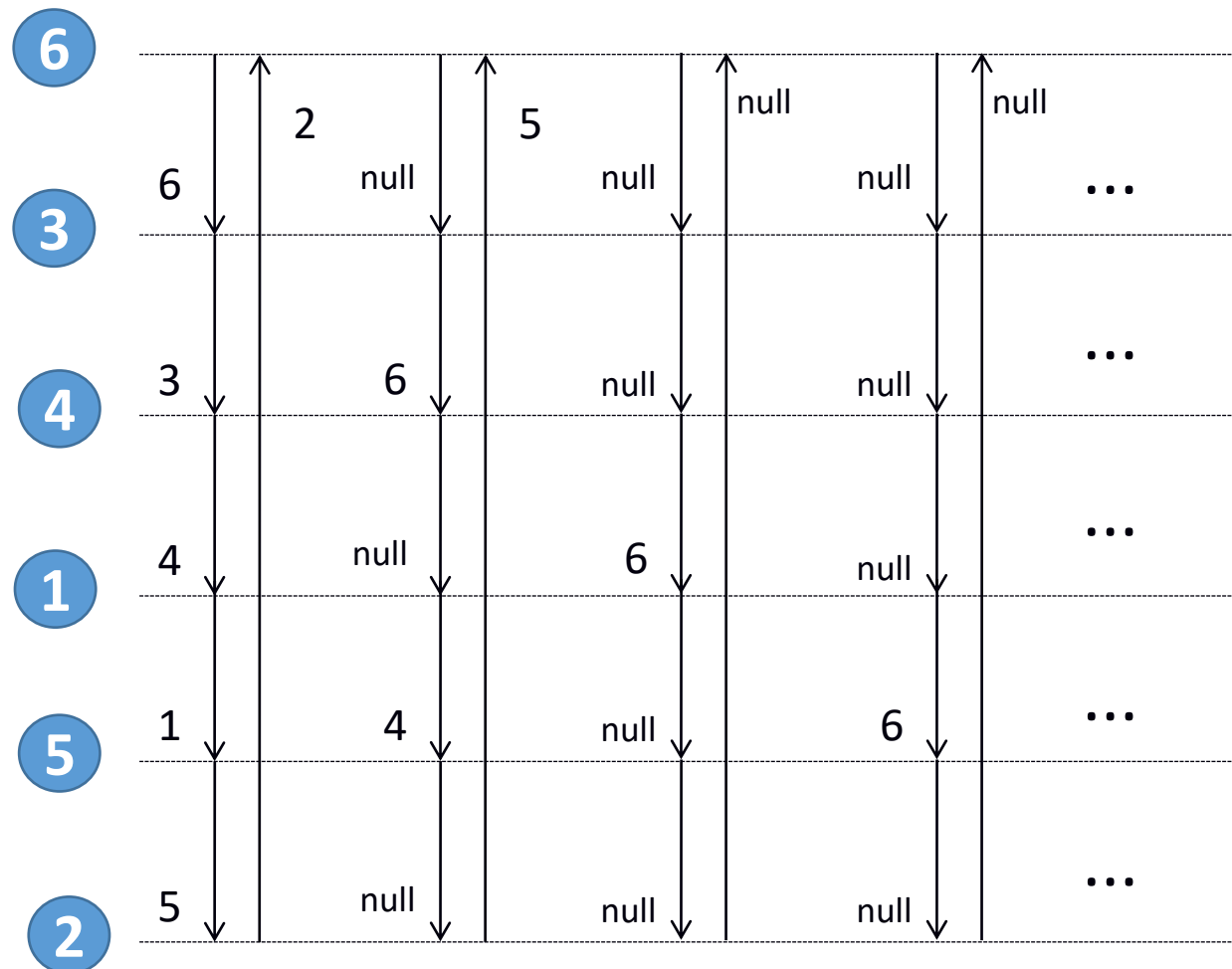
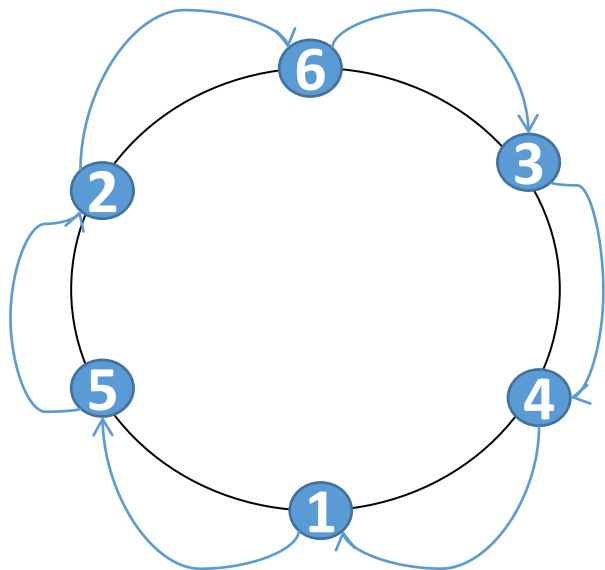
- Svi procesi su identični osim po identifikatoru
  - svaki ima jedinstven identifikator (UID - *Unique ID*)
  - UID nisu sljedbenici u prstenu
  - UID se mogu međusobno uspoređivati
  - (to omogućuje odabir vođe, inače bi svi procesi bili jednaki i vođa se ne bi mogao odabrati)
- Procesni znaju svoje susjede (ulazni ili izlazni)
- Broj procesa u prstenu (n) može biti poznat ili nepoznat svim procesima

Osnovni algoritam za odabir vođe

- Pretpostavke
  - Jednosmjerna komunikacija među procesima u prstenu (usmjereni graf u smjeru kazaljke na satu)
  - Procesi ne znaju veličinu prstena n
  - Svaki proces ima jedinstveni identifikator UID iz skupa prirodnih brojeva, UID se procesu dodjeljuje na slučajan način
- Vođa je proces s **najvećim UID**
- Skica algoritma:

Svaki proces inicijalno šalje svoj UID susjedu. Kada proces primi UID, ako je taj veći od njegovog UID-a prosljeđuje ga dalje, ako je primljeni UID malji od njegovog UID-a primljeni UID se odbacuje, a ako je primljeni UID jednak njegovom UID-u proces objavljuje sebe kao vođu

Primjer prstena i algoritma za odabir vođe

Formalni model osnovnog algoritma

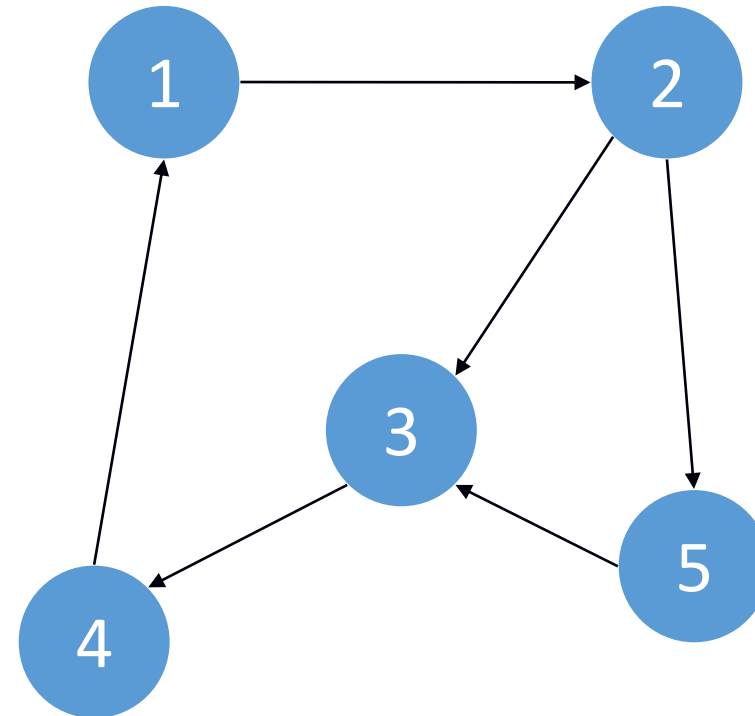
- M – skup poruka čini skup svih UID
- Za svaki proces i :
  - $states_i = (u, send, status)$
    - u – identifikator, inicijalno UID za i
    - $send$ – identifikator ili null, inicijalno UID za i
    - $status \in \{unknown, leader\}$, inicijalno *unknown*
  - $start_i = (UID\ procesa\ i, UID\ procesa\ i, unknown)$
  - $msgs_i$ – poslati vrijednost varijable $send$ sljedećem procesu
  - $trans_i$ –
    - receive v
    - $send := null$ (pobriši poruke na kanalima)
    - if $v > u$ then $send := v$
    - if $v = u$ then $status := leader$
    - if $v < u$ then *do nothing*

Složenost algoritma

- Vremenska
  - s obzirom da algoritam završava u slučaju kada čvor s najvećim UID ponovo primi vlastitu poruku, potrebno je n koraka da ta poruka stigne do vođe u prstenu s n čvorova
  - samo će proces koji je vođa znati da je algoritam završen (primio je poruku identičnu vlastitom UID), stoga može poslati posebnu poruku (*halt*) s obavijesti da je vođa izabran – potrebno je $2n$ koraka za pronalazak vođe i slanje poruka zaustavljanja
- Komunikacijska
  - u mreži se generira $O(n^2)$ poruka - pri svakom koraku svaki čvor potencijalno generira novu poruku ($n^2 = n$ poruka po koraku x n koraka do završetka algoritma)
  - Ako analiziramo max broj generiranih poruka uzimajući u obzir *null* poruke, onda je to za mrežu s padajućim UID u smjeru kazaljke na satu kada se za svaki korak generira $n+(n-1)+(n-2)+\dots+1$, što je ukupno $n*(n+1)/2$ poruka, što je $O(n^2)$

Problem 2: Odabir vođe u usmjereoju mreži

- Povezana usmjereni mreža, za svaki par čvorova postoji konačan $distance(i, j)$
- Svaki čvor ima jedinstveni identifikator UID
- Izabrati vođu među procesima u mreži
- Samo 1 proces mijenja status u *leader*
- $diameter(G) = \max distance(v_i, v_j)$ za sve parove (v_i, v_j) iz G

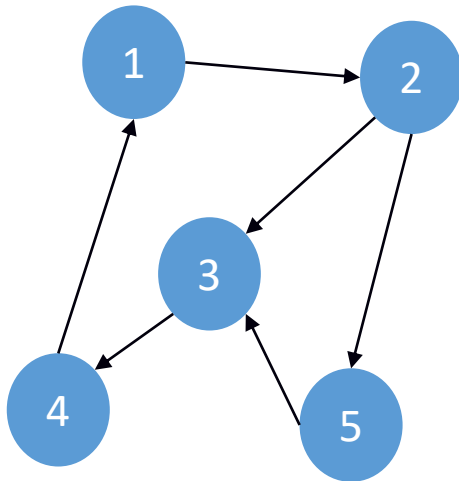

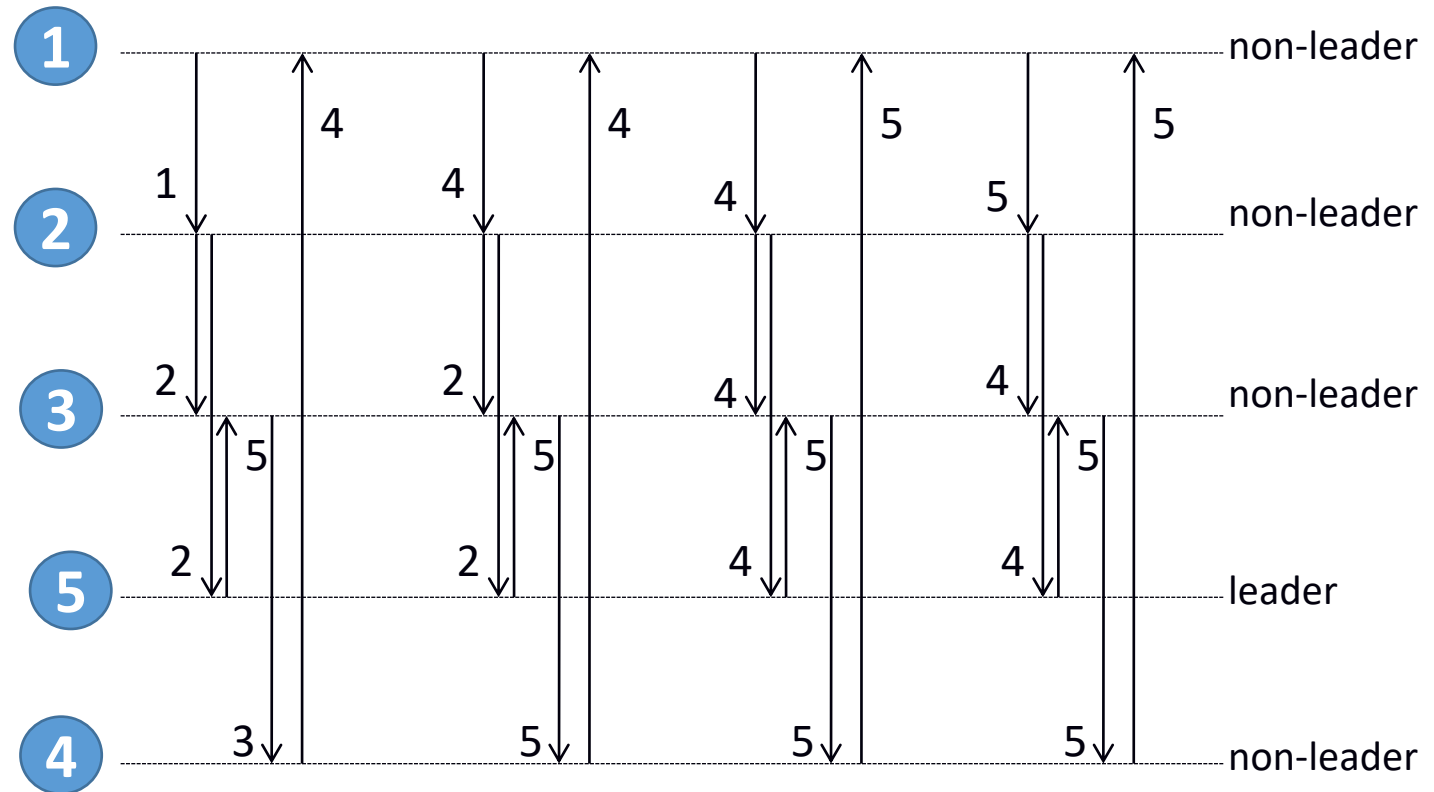
Rješenje problema 2: Algoritam preplavlivanja

- *Simple Flooding Algorithm (SFA)*
- Pretpostavke
  - Svaki proces ima UID iz skupa prirodnih brojeva
  - Svaki proces zna *diameter(G)*
- Skica algoritma
  - Svaki proces bilježi max primljeni UID (inicijalno je to vlastiti UID). U svakom koraku proces šalje tu maksimalnu vrijednost na izlaznim kanalima svim susjedima. Nakon *diameter(G)* koraka ako je maksimalna vrijednost jednaka vlastitom UID, proces se proglašava vođom, a u suprotnom nije vođa.

Primjer algoritma za odabir vođe u usmjerenoj mreži

diameter = 4 jer je
distance (5,2) = 4

Formalni model algoritma preplavlivanja

- $states_i = (u, max-uid, status, rounds)$
 u – UID, inicijalno UID za i
 $max-uid$ – UID, inicijalno UID za i
 $status \in \{unknown, leader, non-leader\}$, inicijalno *unknown*
 $rounds$ – cijeli broj, inicijalno 0
- $msgs_i$ – if $rounds < diameter$ then
    send $max-uid$ to all $j \in out-nbrs$
- $trans_i$ – $rounds := rounds + 1$
    receive set of UIDs U from neighbors
     $max-uid := \max(\{max-uid\} \cup u)$
    if $rounds = diameter$ then
        if $max-uid = u$ then $status := leader$
        else $status := non-leader$

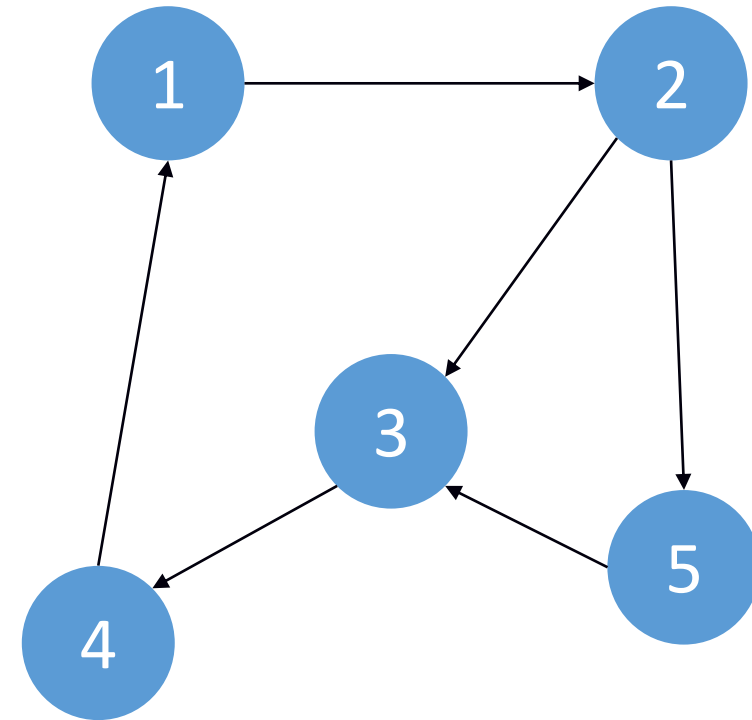
Složenost

- Vremenska
  - Određena vrijednošću $diameter(G)$
- Komunikacijska
  - broj poruka = $diameter \cdot |E|$, gdje je $|E|$ broj usmjerenih grana grafa
  - poruka se šalje na svaku granu za svaki korak algoritma
  - jednostavna optimizacija koja smanjuje broj poruka – proces šalje *max-uid* susjedima samo ako se vrijednost *max-uid* promijeni

Asinkroni model raspodijeljenog sustava

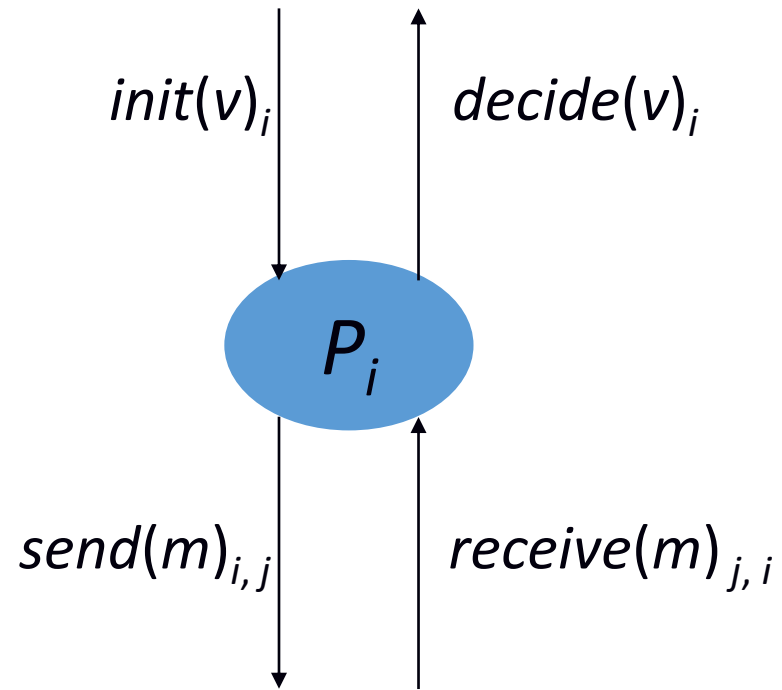
Asinkroni model

- ♦ usmjereni graf $G = (V, E)$
- ♦ $v_i \in V$, čvor modelira proces
- ♦ $e_j \in E$, grana modelira kanal
- ♦ $out-nbrs_i$ – izlazni susjedi
- ♦ $in-nbrs_i$ – ulazni susjedi
- ♦ asinkronost izvođenja procesa i komunikacije (razlika u odnosu na sinkroni model)
- ♦ svaki proces i svaki kanal se modeliraju I/O automatom

Ulazno/izlazni (I/O) automat

- formalni model za asinkrone sustave
- I/O automat modelira komponentu raspodijeljenog sustava koja je u interakciji s ostalim komponentama
- prijelazi su vezani uz **dogadjaje**
- dogadjaji mogu biti *ulazni*, *izlazni* ili *unutarnji*

primjer procesa u asinkronom
raspodijeljenom sustavu

Formalna definicija I/O automata

I/O automat A se sastoji od sljedećih komponenti:

- $sig(A)$ – signatura
 $sig(A) = \{ in(A), out(A), int(A) \}$ – opis ulaznih, izlaznih i unutarnjih događaja)
- $states(A)$ – skup stanja automata
- $start(A)$ – skup početnih stanja, $start(A) \neq \emptyset$
- $trans(A)$ – funkcija prijelaza,
npr. (s, π, s') – s i s' su stanja, a π je događaj
  - za svako stanje s i svaki ulazni događaj π postoji prijelaz $(s, \pi, s') \in trans(A)$

Izvođenje automata

- automat A se izvodi kao konačan ili beskonačan slijed stanja i događaja, npr.

$$s_0, \pi_0, s_1, \pi_1, s_2, \pi_2, s_2, \dots \pi_k, s_k, \dots$$

- $(s_k, \pi_k, s_{k+1}) \in \text{trans}(A)$, za svaki $k \geq 0$

Primjer: automat kanala FIFO (1)

- $sig(C_{i,j}) = (send(m)_{i,j}, receive(m)_{i,j}, 0), m \in M$
- states:
  - *queue*, a FIFO queue
- trans:
  - $send(m)_{i,j}$ – dodaj m u *queue*
  - $receive(m)_{i,j}$ – preduvjet: m je 1. element iz *queue*, posljedica: briši m iz *queue*

Primjer: automat kanala FIFO (2)

primjeri izvođenja – tj. slijed događaja (engl. *trace*)

- $[\text{null}], \text{send}(1)_{i,j}, [1], \text{receive}(1)_{i,j}, [\text{null}], \text{send}(2)_{i,j}, [2], \text{receive}(2)_{i,j}, [\text{null}]$
- $[\text{null}], \text{send}(1)_{i,j}, [1], \text{send}(1)_{i,j}, [11], \text{send}(1)_{i,j}, [111] \dots$

Za “*trace*” su važna sljedeća 2 svojstva:

- A **safety property** is often interpreted as saying that some particular “bad” thing never happens.
- A **liveness property** is often informally understood as saying that some particular “good” thing eventually happens.

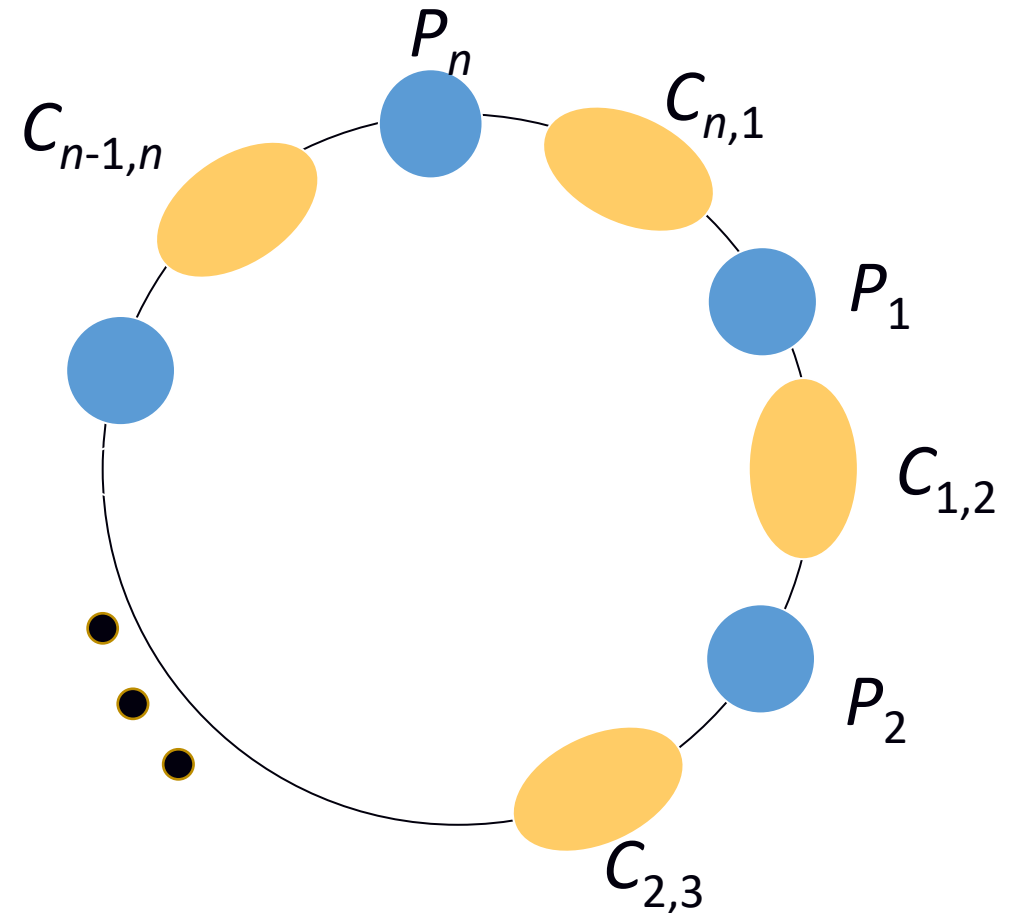
(prema N. Lynch)

Primjeri asinkronog modela

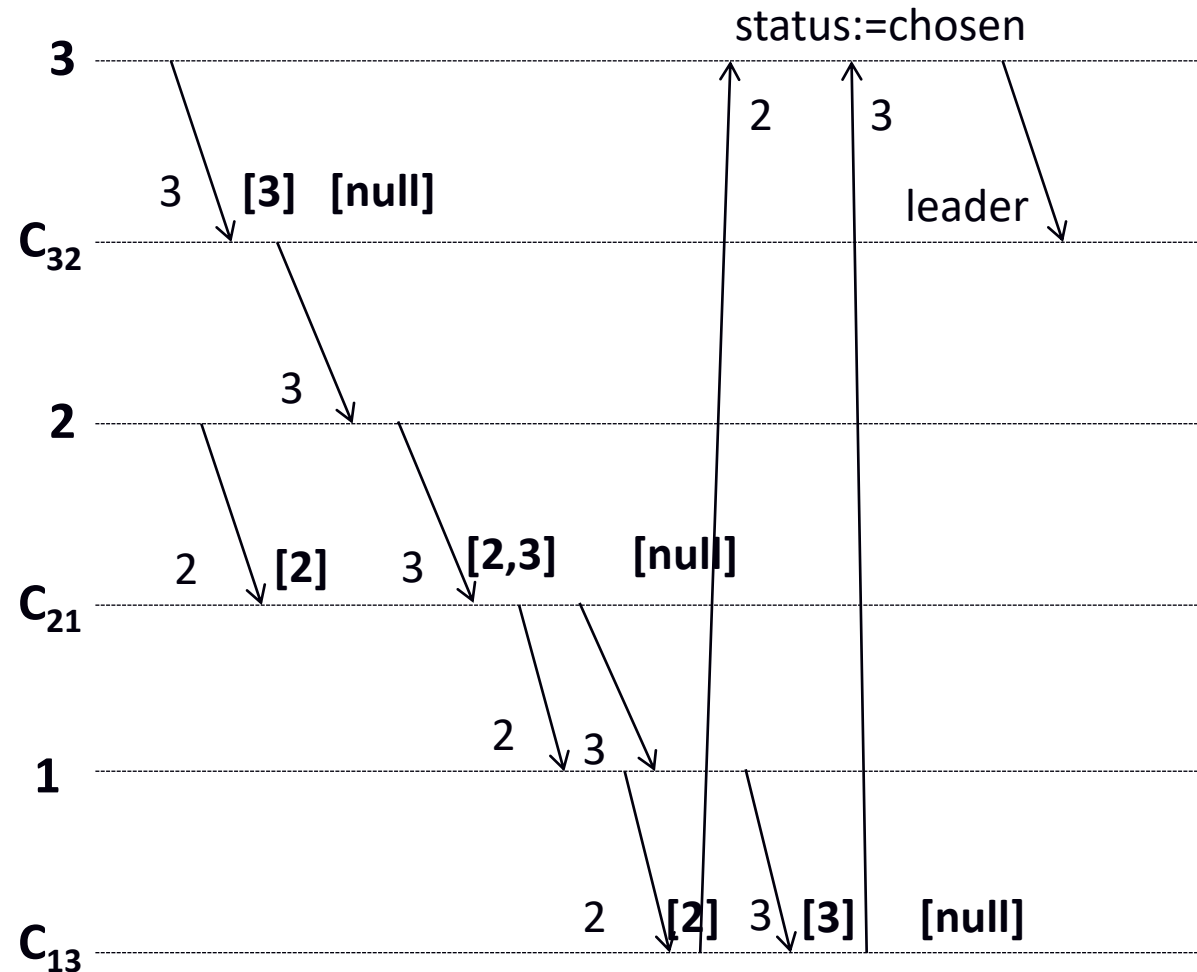
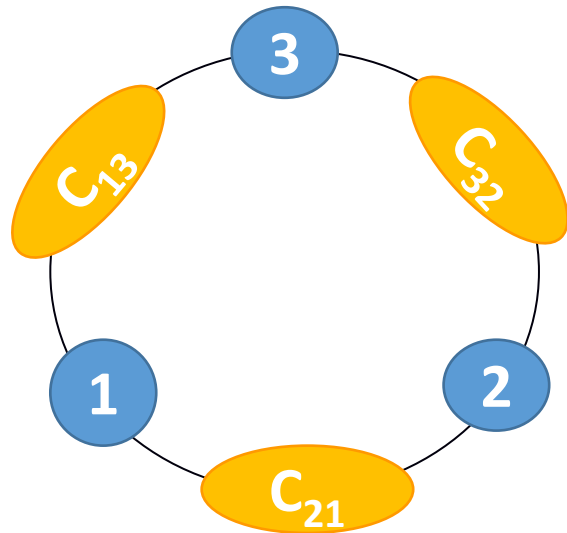
Odabir vođe u asinkronoj mreži

Definicija problema

- izabrati “vođu” među procesima u mreži
- samo 1 proces mijenja status u *leader*
- adaptacija sinkronog algoritma – svaki proces ima ulazni spremnik koji može primiti maksimalno n poruka (poruke se mogu gomilati zbog asinkronosti komunikacije)
- procesi: modelirani I/O automatom
- kanali: pretpostavka je pouzdani FIFO

Primjer asinkronog prstena i algoritma za odabir vođe

Osnovni algoritam za asinkroni model

Definicija automata procesa P_i

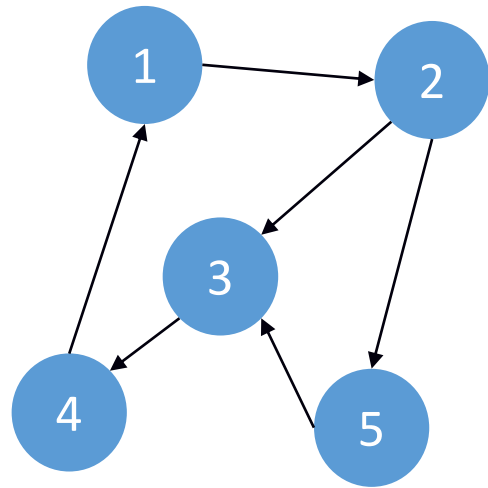
- input: $receive(v)_{i-1,i}$, v je UID
- output: $send(v)_{i,i+1}$; $leader_i$
- $states_i$:
  - u – UID, inicijalno UID za i
  - $send$ – FIFO queue UID-ova veličine n , inicijalno sadrži UID za i
  - $status \in \{unknown, chosen, reported\}$, inicijalno $unknown$
- trans:
  - $send(v)_{i,i+1}$ – preduvjet: v je 1. element iz $send$, posljedica: briši v iz $send$
  - $leader_i$ – preduvjet: $status = chosen$, posljedica: $status := reported$
  - $receive(v)_{i-1,i}$
    - if $v > u$: add v to $send$
    - if $v = u$: then $status := chosen$
    - if $v < u$: do nothing

Kreiranje stabla u asinkronoj mreži

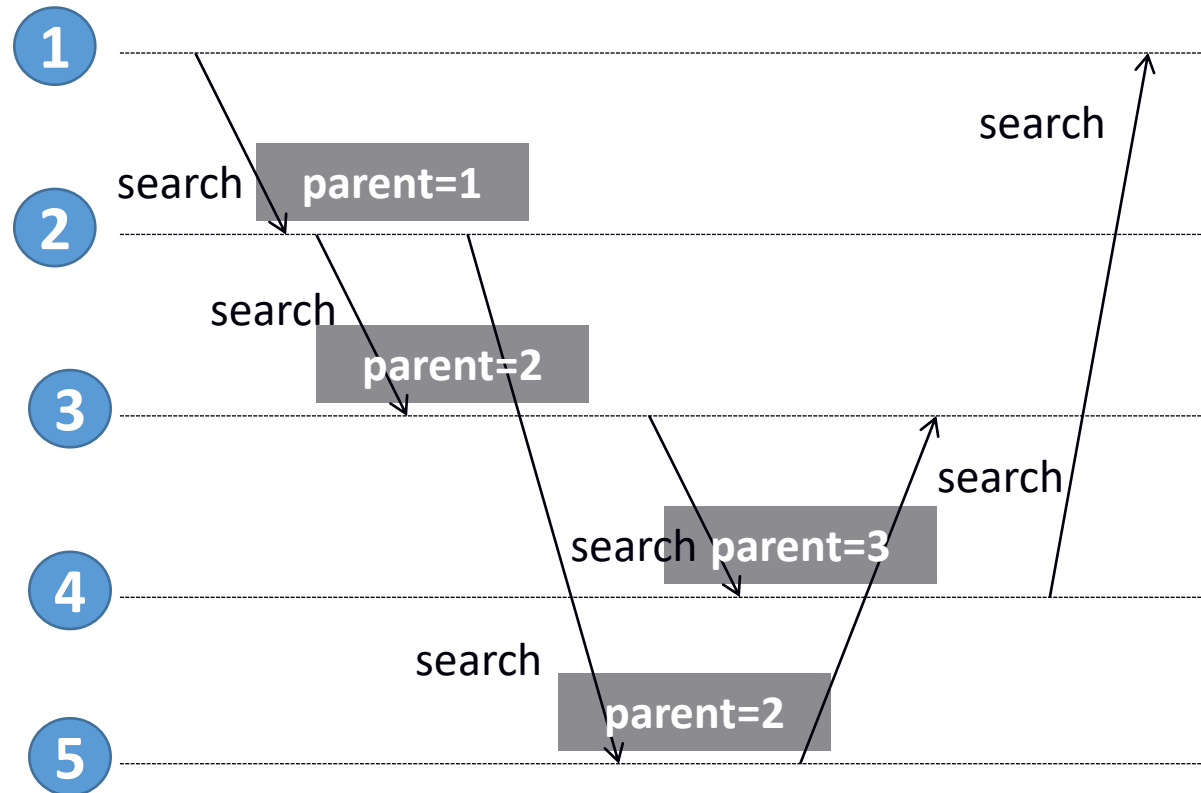
- kreiranje stabla s definiranim korijenskim čvorom i_0
- mreža je modelirana grafom $G(V, E)$ koji je usmjeren i povezan
- procesi ne znaju dijametar mreže
- cilj: svaki proces treba odrediti prethodnika (*parent*)
- Skica algoritma *AsynchSpanningTree*
  - Inicijalno je i_0 označen. i_0 šalje *search* svim izlaznim susjedima. Kada proces primi *search* taj proces postaje označen, odabire jedan od susjeda od kojih je primio poruku za *parent* i šalje *search* svim svojim susjedima.

Primjer algoritma *AsynchSpanningTree*

$i_0 = 1$

AsynchSpanningTree

Definicija automata procesa P_i

- input: $receive("search")_{j,i}, j \in nbrs$
- output: $send("search")_{i,j}, j \in nbrs; parent(j)_i, j \in nbrs$
- $states_i$:
  - $parent \in nbrs \cup \{null\}$, inicijalno $null$
  - $reported$ – boolean, inicijalno $false$
  - za svaki $j \in nbrs$ postoji $send(j) \in \{search, null\}$, inicijalno $search$ ako je $i = i_0$ inače $null$
- trans:
  - $send("search")_{i,j}$ – preduvjet: $send(j) = search$, posljedica: $send(j) := null$
  - $parent(j)_i$ – preduvjet: $parent = j, chosen = false$, posljedica: $reported := true$
  - $receive("search")_{j,i}$
    - if $i \neq i_0$ and $parent = null$
      - $parent := j$
      - for all $k \in nbrs \setminus \{j\}$
        - $send(k) := search$

Literatura

- A.D. Kshemkalyani, M. Singhal: Distributed Computing: Principles, Algorithms, and Systems, *Cambridge University Press*, 2008.
- N. Lynch: Distributed Algorithms, *Morgan Kaufmann Publishers Inc.* 1996

Pitanja za učenje i ponavljanje

- Za koje je svojstvo raspodijeljenih sustava značajna komunikacijska složenost algoritama? Zašto?
  - a) replikacijska transparentnost
  - b) skalabilnost
  - c) otvorenost
- Objasnite model komunikacijskog kanala koji se temelji na uzročnoj slijednosti. Vrijedi li za slijedeći primjer CO ili non-CO i zašto?

